

— Պալատ հատեմսնտե խալլը
էլէխանէ վէ դ օլլուղուն քիւլաս օ
ընարագ, պիր թագըմ իօփարտա
վէ աերմալիլէր, էհալլինի վէ օրտտան
էլէկ Կէլէնէրին բահաթ վէ իսթի-
նահաթլարնա խալլէ Կէթիօնէրոն
օլտուղ լարնտուն պահոյա, Կէլէն Կիւն
Տիփօլըմ մէղքիւր, էհալիթ վէ փարափըն-
տուն պոնարալըն մահաթ վէ իղալէսինի
ճալի, մաղ ամը ոհտարէթընահալէ վէ
ղաթաթիլէ նէղաթէթի ճէլիլէսին թաղ ~

Պէտ լիպոստատ, նոսրը .քի տէ՛ղիք,
դաբոյճը կտաթօնուն թիւֆէնկինէ՛
դուռպան կիթմիշ, վէ տիկէր րէֆի.
զի տախի ֆիրաք իլմիշ օրուպ, մէյ-
տանտաւ Էալքնըզ Պիժուլթ գալիք
լափ. քի, դկրտէ հիքտայէսինի պէր

տան պիղծէ կէտնաբերմիչ օլուպ, պիւ-
թարաֆանէ այնէն զարգէթամբըտա
տէրճ խտէրիչ :

... խորագիր .

Ամեն ժամանակ իւր մասնաւոր
յատկութիւնն ու հանգամանքն ու-
նեցած է, ճիշդն ըսելով, ոչ թէ ժա-
մանակն՝ որ ոչինչ է, այլ ժամանակին
մէջ հետզհետէ եկած զնայցած մար-
դիկը . արդի ժամանակին յատկու-
թիւնն եւս՝ գրադատութեան և կըր-
թութեանն է, գրողցեալ . այս է արդի
մարդկան ընթացքը, և մասնաւոր
մերազնեայց :

Մարդիկ կգտան կգտապար-
տեն զիրար փոխադարձաբար յերաւի
կամ յանիրաւի, և կուրախանան՝ հա-
մարելով թէ իրարմէ վրէժ մը կու-
ծեն կամ իրարու կրթութեան, փո-
խարկութեան, և փորձառութեան
պատճառ կըլլան և կամ ուրիշ ու է
յայտ և գաղտ նպատակներն յառաջ
կտանին . բայց այս խառն իրաւուն
կարծեսց մէջ ուս՝ ճշմարտայոյն և
տոճ գաղտնիքն է որ ամենխնայուն Աս-
տուած է որ գրելի է միշտ այդպէս
անուղղակի կամ միջնորդաբար զմար-
դիկ կդատի և կպատմէ յօրինակ
իւրաւուն և իզգատութիւն, մինչ սոքա
բաց խախտագոյնից ոմանց՝ տղի-
տաբար կամ գիտաբար չեն զգար և
համարիր թէ զայդ ամեն ընտղ ՆԱ
ինքն է :

Աստուած ուրացողներն և խոս-
տովանողներն այս մօտ տարիներս,
յիւրոպ Նորա մէկ մեծ գաղտնաւոր
տեսան և գեւ ցարդ իսկ կտեսնեն . . .
Մասնաւորելով իմեզ, մեր Ազգին մէջ
եւս, 14-15 տարիներէ հետէ և մա-
նուանդ այս մօտ տարիներս աւելի
արդիւնաւոր եղած է այս, նոյն իսկ
մեր սոհմանագրութիւնը յԱստուծոյ
ոմանց սմանց խրատ և տրիտուր ե-
ղաւ, և պիտ'որ ըլլայ իսկ միշտ փա-
նի՝ կղերներ, քանի՞ ամիրաներ, քա-
նի՞ սոհմանագրականներ ու հակա-
սոհմանագրականներ, պաշտօնեայ-
ներ ու անպաշտօնեայ, քանի՞ յան-
դուղներ, խարդախներ, կեղծաւոր-
ներ, խոստանադրութեան և այլ ընդ-
այլ խոստումներ, քանի՞ վարժարան-
ներ, դասատուներ և աշակերտներ,
քանի՞ թաղական և այլ ժողովներ, ը-
րադիրներ, մուսորական, բարոյա-
կան, նիւթական, քաղաքական և գը-
րական գործեր և անոնց տէրերը ար-
ժանաւորապէս իրենանց խրատը կամ
պատիւը և կամ բաւական փոխարի-
նութիւնը ստացան և կտանան դեռ
իւրաւով յԱստուծոյ Բայց զայս
ամեն ընդուն յԱստուած ըլլալը ո՞վ կամ
քանի՞ հօդի կըղզայ Իւ ահա
այս անդադատութիւնն է որ չաղատէ
միշտ զմարդ իւր անխորձառու և փոր-
ձանաւոր յետագիւրս փիճակէն .
Աւելի մոմտա օրելով, () և Զէր մէ-
կըզմէկու մտայ չէրայն հրապարակաւ
փոխադարձաբար զգուցէ և զըրդ-
ուցէ զինի միթէ՝ անխորատ մնացին,
չփայլեցին յԱստուծոյ՝ ոմանց խրա-
տոյց և յանդիմանութեանց բաժակ-
ները, այս անշուշտ . բայց տես ինձ,
դեռ մին անհոգ կուրանայ կամ չըզ-
գայ զայն, զի միւսին վայերմարը
վայելած է, իսկ այս միւսը վարան-
մամբ և տաղնապարձ թէ եւ բաժակը
իրեն մտաւորացած, բայց իր կար-
ձեցեալ ճարտարամտութեամբ և քա-
ջատութեամբ անդրէն առ մատու-
ցողս վերընծայուած կամ վերադար-
ձուած յիւրմէ հիշամարի . որով չեն
խրատուիր ոչ սա և ոչ նա . Գ. Զէրա-
զի Գրական փորձեր անուն զիրքը :

և զոր հերքող գրուածոյ դէմ իւր
տուած պատասխանները կհաւաստեն
այս ըսածներս . Ահա այսպէս գրա-
դէտներն իսկ մէկզմէկ կկրթեն և պիտ'
որ կրթեն միշտ :

Ուստի, Մեծ . Էֆէնտի, այս ան-
գամ և նուաստ իբրեւ Հայ Հայրե-
նապէր և իբրեւ անաչառ գրադատ,
գրադատութեամբքս միայն՝ և ոչ ան-
ուամբ ներկայանալով՝ կուզեմ վերո-
յիշեալ գրքին դէմ անոր ծայրէն կար-
գաւ իմ ունեցած կամ բոլոր մեղմ
այսինքն առանց չարաչար կրից, այլ-
եւ խիստ այսինքն անաչառ և հան-
րական որով թերեւս և օգտակար
յանդիմանախառն դատողութիւն-
ներս ուղղել իրեն՝ Հեղինակին, ոչ
այլ նպատակաւ մը, բայց միայն, իւր
գրքին մէջ առնուած՝ իր անձին՝ Հայ
մանկտուոյն և Հայ Հայրենեաց վնասա-
կար կէտերէն դէմ ուրիշ անդամե-
րու համար զինքն զգուցառնելու .
Որուն արդէն ինքն եւս հաճութիւն
ունենալը յայտնած է, և արդէն դա-
տաստանն հասարակաց՝ իւր թէպէտ
տհաճութեան կամ արդեւքին իսկ
չէր կրնար հանդուրժել . Բայտ որում
ժամանակս՝ քննադատութեան և կըր-
թութեանն է :

Յուսամ, խորագիր, որ մեծա-
պատուութիւնը եւս կընդունի հրա-
տարակել զանոնք մասն մասն :

Ուստի նուիրելով իմ շնորհակա-
լեացս և սիրտխառն յարգանացս հա-
ւաստիքը,

Մնամ ևւայն

Վ. Վ.

Առ. Գ. Մ. Զ.

Պարոն, Հայ մանկտուոյն ուսումնա-
սէր ճաշակին եւ վերձանութեանը
եւս և ընթերցողաց գաղտնութեանը
կրկին ընծայուած՝ « Գրական փորձեր
անուն », գիրքը, և յորում հրապա-
րակաւ հանդիսացող բարոյցը և
հիմնութեանցը, ու է ուղղելի մասն-
ը, և որոնց՝ մնացեալ միւս մասն-
ըուն օգտակարութեանն աւելի՝ վնա-
սակարութիւնը տեսնելով, թէ՛ քեզ
և թէ՛ ազգային համբաւաց՝ որք
թերեւս և կարգան զայն, որ իւր մէջ
նկատուած Հերպեան Սիրենեան և
էջողապայտան նորատեսակ կախտովը
անման է, և ցարդ չէ տեսնուած
Ազգիս մէջ . և չտեսնուիլ՝ անոր
անմանութեան փափաքելութեանը
չափ փափաքելի է իրաւամբ . ոչ
Սիրենեան է բանս և ոչ իւրեպեայ
հարկ, կամայ ակամայ ցոյցանել
և սողըտանել իսկ կատարելով, ոչ
յայլ բայց յօղուտ հրահանգական և
կըզուտութիւն քեզ՝ ապաղայ գրական
չըլանիք մէջ, և վերջիւնեց եւս,
և ոչ այլով բայց միայն ուղղել փա-
տերով, որք թերեւս երբեմնակի
յանդիմանախառն եւս, այլ ոչ երբեք
թշնամական չարաչար կրիք, որք
չեն փաստ :

Կրնայ ըլլալ որ իմ վերջիւնեալ տե-
սութիւնս իբրեւ թիւր կամ այլ ընդ-
այլը՝ քու պայծառաւորոյն տեսու-
թեամբքը ուղղես . ես եւս սիրով
ընդունելու պատրաստ եմ՝ երբ կա-
րենաս :

Սկսիմ ուրեմն խոստացեալ ապա-
ցուցութեանս՝ բայց նախ յիշեցունե-
լով երկուցունցս միանգամայն՝ քու
մէկ խօսքը թէ՛ « լուրջ խորհրդածեմք
քաջ գիտնալով որ քննադատութիւնի
գարեւը յաջորդած են կուրթութեան
գարեւին, թէ եւ ներքողի քնար լսելի
վարժ ականջներին դառնալու ոչ կը
թուի քննադատին շեփոքը »
(Տէ վատի)

Ա. Զ. Դ.

Կը ծանուցուի որ զիւղիս, Ս.
Լուսաւորչեան վարժարանի տարեկան
հարցաքննութիւնը պիտի կատարուի
հետեւեալ կերպով .

Յուլիս 17 չորեքշաբթի օր . Ս. և
Բ. դասարաններու (նախակրթարանի)
աշակերտք .

Յուլիս 19 ուրբաթ օր, Գ. դա-
սարանի աշակերտք .

Յուլիս 21 կիրակի օր, Դ. դա-
սարանի (վաճառականական կարգի)
աշակերտք պիտի քննուին հրապա-
րակաւ .

Ուստի արդոյ Հասարակութիւնը
և մասնաւորապէս աշակերտաց ծնողք
և ուսուցչական անձինք յարգանք
կը հրաւիրուին յիշեալ քննութեանց
ներկայ գտնուելու որ պիտի սկսին
հիշդ կէս օրին (ժամ 5) :

13 Յուլիս 1874

Օրթապիւղ

Ի. Լ. Ա. Ն. Ա. Թ.

ԳՐՈՒԱՍԱՆ ԹԷԱԹՐՈՍՈՒ

1874 Յուլիս 17 2 ՍԱՐԱՄԱՊԱ

Պու. կիճէ ֆիլիշէաթէ օլորազ,
օլունճուլարն փափրի միւսիս Կախար-
տի նամ օլունճուն մէնֆաթիլ իւրն,

ԱՊՐԱՍ ԼԻՆԻՔՈՒՆ ՎԷ ԶԻՓՎԱՆԻ ՊՈՐԹ
եախօտ « Եհիս վէ Գաթիլ » իւնիանիլ
պիւր մուգատեմէ վէ իւլ Փասրտան Ի-
պարէթ կէօրիլ չէյն չայեան պիւր արամ
օլունճու ինքա օլունճու, վէ արա եւր-
լէրաէ տախի մու զիլա իւլ պաղը կիւլի
թիւրքի պէլիլ լիլ թէլէնիւմ օլունճու
տան, ումու թէլաթիլ օլունճու թէլ-
թիլ քէլ քաղպէթ պիւր յարապաղ մէրդու
աղթէօր հաղպընաւ լաղըթ կէլէն թէլ-
գաթիլ արիլ պիւր յարապաղաղաղ մէ-
մուլի զալիլաթիլ արիլ :

ԸՆԴ. ԵՂԵՒՆԵՍԻ

ՅԱՄԱՅՈՒԹԵԱՆ ԲԱՅԱՎԱՅՐԻ

ԻՈՐՀՐԱՊՈՒԹԻՒՆ

Վէնէտիկ թարգմաթը ըհհապիլի
միլիթէլայիլաքնտան Փաղիլէթու Հ.
Դեւոնդ փարգապետ Ալիշունեանը
տապը ճէմիլէլիլաթիլ օլուն մէրդիլ
քիլմապ, նէ տէրէճէ օլունճու չայ-
եան պիւրնտու զուտա կէրէք պա-
լէսընտա մուհարէր օլուն իւնիլա վէ
կէրէք միւլիլիլիլաթիլ իսիլ չահատէթ
իլմաթիլիլաթիլ, միլիլիլիլաթիլ պիլ
հիւլիլ քիլմապիլ թէրվէլաթիլ մէր-
քիւր քիլմապ օլունճու լաղպէթ
պիւր յարապաղաղաղ զալիլ մէմուլ
լունտը :

Սաթըրը Սեղոս խանըտա վէ-
նէտիկ թարգմաթը քիլմապիլաթիլ
սիւնաէ ֆիլ 60 սանիլ իմ :

ԳՐՈՒԱՍԻՈՐԻ

Պու. տախի ումուլ էհալիլէ ֆա-
լիլաթիլ վէ օլունճու ճէր հալաէ
միւլիլաթիլ քիլմապ օլուն, թարի-
ղաթիլ մէրդիլաթիլ միլիլաթիլաթիլ
դէլէն թապ օլուն յարապաղաղաղ
Սեղոս խանըտաթիլ պալէտաէ զիլ
իլմաթիլիլաթիլ քիլմապիլաթիլ ֆիլ 1
ֆրանդ 25 սանիլ մէ սաթըլմաթ
ալը :

Ա. ՏԵՊԵԻ

ՅԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ԵՄԵԿԵԼՈՅ

ԿԱՄ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԲԱՅՈՒՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՅ

ՈՐ Ի ՆԱԽԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅ ՀԵՏԵ

ՄԻՆԵԼԻ ՅԱՅՈՐ

ԹԱՐԳԱՆԵԱՅ Ն. ԶԻՓՎԱՆԻ

Իշպու քիլմապըն իւլիւն-
ճիւ ճիւլի տախի պիլ թէր-
ճիւլէ թապ ու նէյր օլուն, պիլ
ճիւլէ քիլմապիլաթիլաթիլ
սաթըլմաթա տրը :

Ֆիլ 40 փարա :

Բօնա տար իւլ ոլունճու մուլիլաթիլ
լէլիլաթիլ թապիլաթիլ միւլա Տէ Բօնա,
էյեւաթ թաթիլիլիլէ քէլիլիլաթիլ պիլ
աղըն պիւրաթա իւլաթ իլմէք իւլ
թէ Սթամպուլ կէլիլ վէ քէլիլաթիլ
ֆիլաթիլ ճէրաթիլիլաթիլ միլիլաթիլ
լաղիլիլ վէ ալիլաթա կէօղ, գա-
լաթ վէ պաղաթ իլիլիլիլաթիլ ալիլաթիլ
մէհարիլ թիլ մէհար պիւրնտու չա-
լուն, պիւրաթա պիւրնտու թիլ
ալիլաթիլ վէլիլաթիլ սոլաթիլաթիլ 27 հո-
մէրաթ խանէտէ ճուլաթ վէ բաղաթ-
տան մասաթ, հէր կիւն կիւնտիլ
ալաթիլաթիլ սաթիլ 2 տէն 4 է դա-
տար կէլիլիլաթիլ պաղաթաթիլ վէ ճու-
մաթ կիւնէլիլ կիւն օլ սաթիլաթիլ չա-
կիլաթիլ մէհար Տօթթօր կիւնտու Օր-
մանեան նամ թապիլաթիլ, քէօրիլ-
նիւն Սթամպուլ թարգմաթիլաթիլ պա-
լէտա յիւնիլիլաթիլ է ճուլաթիլաթիլ
իլմաթիլ քիւնտու օլունտա պիւրնտա
ճաղիլ իւն օլունտա :

ՄԷՃԱՄՈՒԱՅՐ ՄԷՄՈՒԼԵՐԻ

Տրապիլոն. Կիւրդեան Յոլանէն էֆէն.
Հալէթ. Ասիւնեան Նուսթէ Էֆէնտի.
Լիւլիլաթ. ճիւլաթիլ Լիւլաթիլ.
Թօղաթ. Փիլիպպոսեան Յոլան Էֆէնտի.
Բօնա. Օրմանեան Հ. Մաղաթիլ Էֆէնտի.
Մաղաթիլ. Յոլաթիլ Ներսէսեան Էֆէնտի.
Մէրաթ. Յիւլիլ Էֆէնտի.
Պիւրթ. Նուսթէ Էֆէնտի Էֆէնտի.
Տիւրաթիլ. Չէլէպեան Կապաթ Էֆէն.
Ասանա. Միլիլաթիլ Միլաթ Էֆէնտի.

Կէրէք ըհապիլ, կէրէք քի-
լմապ, կէրէք իւլաթ վէ թէր-
քիլիլաթիլ, վէ մուհատեպէ Էլ-
լաղաթիլ վէ ճէնաթիլ պիլիլաթիլ-
լէրի, Պէյօղլունտա Շիլիլաթիլ
դաղընտա Պօղլոս Քիլիլաթիլ
նըն թապիլաթիլաթիլ, թէմիլ
վէ Էհլէն պալաթիլ պիւրնտու,
կէրէք Լըմէնիլաթիլ հրապաթ
վէ կէրէք Օմանըլաթ վէ
Ֆրանսըլաթ վէ հէր նէ լիսան-
տան օլուն իսէ օլուն թապ
օլունտա :

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՄՈՒԼԵՐ ԴԱՅԵԹԱ

ՅՈՒ. Թ.

ԹԱՊԱՆԵԻ ՊՈՂՈՍ ԳԻՐԵՃԵԱՆ

Իւրա Շիլիլ սօղաթ